

lokalhistorie

Min vakre barndom

Jeg er nå blitt 71 år, men jeg vil så gjerne fortelle om min fine, rike barndom. Jeg vokste opp på gården Klavenes ved Goksjø. Vi leide i et stort fint hus, med sveitserstil. På gården var det kuer, kalver og høns, sau og hesten «Blakken.» Om våren satte vi poteter.

Om sommeren gjette vi kuene ute på jordene. Vi fikk ofte vondt i ryggene våre, men da fikk vi raskt til svar: «Å pytt, du har jo bare en stropp som rompa henger i.» Så det var det.

Om våren kastet vi på strek. Da brukte vi femører. Det kunne bli noen kroner i potten. Den som kom nærmest streken, fikk lov å riste opp potten. Da sa vi gjerne «kron eller mynt». Det var så spennende.

Vi hinket også mye paradiset. Vi lagde oss ei fin rund klosse, som vi fant av gammel takstein, og som vi brukte i paradisen vår. Vi hinket noe vi kalte g-ern, 12-ern og flyvern. Det gikk ofte så søla skvatt. Vi fikk noen ganger besøk da vi hinket paradiset. Det var en gammel mann, som av til tok seg en liten tår, men det var en snill og god mann. Han sang bestandig for oss: «7 vakre jenter i en ring, 7 vakre jenter i en ring, vakreste jenter her omkring, 7 vakre jenter alle.» Den sangen glemmer vi aldri.

Vi badet mye i Goksjø. Der lærte vi å

svømme med siv som flytebelte, det gikk så fint. Det var et berg i nærheten som het Tryteberget. Der lærte jeg å stupe, da var jeg seks år. Vi badet opp til to-tre timer i strekk. Jeg var veldig tynn, så jeg skalv veldig og hakket tenner. Vi var helt hvite på hendene, men det var utrolig moro.

Noen ganger gikk Goksjø over sine bredder. Vannet gikk helt opp til veien. Vi ungene syntes dette var gøy. Det var et artig innslag i livet vårt. Vi turnet, slo hjul, sto på hendene og på hodet. Vi var så myke.

Jeg elsket å fiske. Fiskestanga fant vi i skauen, det var en lang orekjepp. Til dobbe brukte vi en kork, med en liten blyklump til sekke. Jeg hadde veldig fiskelykke. En gang sto jeg og en gutt og fisket. Vi sto side om side, på hver vår stein. Jeg fikk 53 tryter, mens kameraen min ikke fikk en. Han ble så sur. Så sa jeg at han kunne låne snøret mitt og steinen jeg sto på. Det gikk like galt, så han gav opp. Vi fikk også ofte ål og gjedde.

I den tiden da jeg vokste opp på Klavenes, var det mange kremmere ute og gikk. Vi hadde besøk av en som ble kalt «Blåsern.» Han blåste på alt, før han satte seg, blåste han på stolen også. Han hadde med seg en koffert, som han hadde knappenåler, knapper, strikk og mye annet småtteri, som vi kunne få kjøpt. Han fikk lov til å overnatte i høyet om natta. Vi syntes han lå så lenge om morran, og vi kastet ball på låveveggen. Det var ikke pent, men det ble gjort. Så hadde vi en kremmer vi kalte «Sikle Lars,» for han siklet sånn. Han solgte sopeimer som var laget av bjerkekvister.

Vi hadde også ei dame, som drog på ei kjerre med blå plommer. Hun ble kalt «Petra Rønn.» Jeg har bestandig hatt en forkjærlighet for originaler.

Vi var vakne til å stå på skøyter. Ofte om kvelden i måneskinnet. De voksne

Vi var så myke da vi var små, forteller Solveig Møyland i dag, her turner vi for Anna Paulsen på Klavenes som står i døra og ser på. Fra venstre Ågot Klavenes, Gerd Hellesfjord, Anne Klavenes, Solveig Klavenes, Reidun Nilsen, Aslaug Nilsen, Liv Nilsen.

Vi følte oss jo alltid så trygge hjemme hos mor og far i stua - forteller Solveig Møyland, her på bildet sammen med foreldrene Ragnhild og Håkon Klavenes i jula 1945.

var med oss der også. Vi lekte lang rekke, og tyven-tyven. Herlige barnomsminner. Skøytene vi brukte ble kaldt bøyskøyter. De var runde og vi surret dem på med reimer. Jeg fikk engang låne hockeyskøyter av en onkel av meg. Det var str. 44, så jeg vet ikke hvor mange par raggsocker jeg hadde på, for å fylle dem ut. Men stolt var jeg iallefall.

Det var misjonsmøter i bygda vår. Jeg og ei venninne fikk synge der. Det er også et flott minne å ha.

Torbjørn Klavenes hadde en motorbåt, og det var det ikke så mange som hadde i Goksjø. Han fylte båten hver søndag og vi dro ut på tur. Da hadde vi med niste. Det var ofte brød, med egg og

gaffelbiter og en ananasbrus fikk vi også, det var stor stas. Så hadde vi med kjeks som jeg aldri glemmer. Det het «tomkjeks.» Liten og oval og kom fra Sætre. Jeg glemmer aldri den smaken. Vi var full båt og vi sang, så det gav gjenklang i fjella rundt oss. Foreldrene var bestandig med oss. Vi lekte mange leker på stranda. Vi gikk bro bro brille, sisten og noe som het råttent egg. Da sto vi i en stor ring, og en fløy rundt med et lommeterkle i handa. Plutselig slapp han lommeterklet bak en av oss. Den som fikk lommeterklet bak seg måtte springe fort, for han skulle kaste det på vedkommende. Hvis han traff, ble han råttent egg.

FØR OG NÅ

Før roturen i Goksjø kunne finne sted måtte som regel båten øses. I 1948 var det ofte, som her, Ragnhild Klavenes og Hans Hellesfjord som gjorde det.

Vi var mange jenter i bygda vår den gangen. Vi startet en syklubb, med det flotte navnet «Pinselilje.» Da var jeg seks år. Vi hadde med niste og vi fikk deilig kakao til. Vi holder sammen ennå etter 65 år. Vi må ta godt vare på hverandre. Vi er veldig verdifulle for hverandre.

Jeg har hatt så mange rike gleder i barndommen min, som jeg så gjerne vil dele med andre. Det er sikkert mange som kjenner seg igjen.

En herlig tid, så heldige vi var!!

Tekst: Solveig Møyland

Foto: Privat

Unge og voksne på rotur til Tryteberget i Goksjø i 1950. Fra venstre Hans Hellesfjord, Ragnhild Klavenes, Solveig Klavenes, Gerd Hellesfjord, Elvira Gustavsen, Irene Holm, Ruth Benjaminsen og Rut Iversen.

Singel og sand

8. januar 1947 var en svært vanskelig dag for kjørende og gående trafikkanter i distriktet. Selv om både singel og sand var behørig annonsert til salgs på Brygga, var det glatte veger og fortauer var svært farlige. Biler hadde ofte ikke kjetting, og fotgjengere hadde heller ikke brodder. Det ble meldt om to kollisjoner denne dagen, og den ene er avbildet her i krysset Prinsensgate/Aagaards plass rett ved Felleskjøpets lager til høyre i bildet. En drosje og en lastebil støtte sammen her. Heldigvis bare med små skader. Derimot ble hele seks personer tatt imot for gipsing fra glatte gater og veier på Solvang sykehus denne dagen. To med benbrudd og fire med armbrudd.

Bildet viser det senere Sjøfartsmuseet i bakgrunnen, mens Felleskjøpet midt på bildet for lengst er flyttet til Larvik og erstattet av en boligblokk.

Tekst: Harald Fevang

Foto før: Politiarkivet

Foto nå: Bjørn Marum Olsen

Hodetelefoner

En slik hodetelefon som avbildet, hadde mange av oss vanligvis ikke sett uten på bilder av «gutta på skauen» som oppnådde kontakt med England under krigen, eller telegrafister til sjøs som sendte eller tok imot viktige morsesignaler. For meg var det et apparat jeg forbandt med hemmelighet og taushet, eller uvær og SOS. Og brukerne var som oftest ingen hvemsomhelst. Det sto derfor respekt av slike apparater. Akkurat denne høretelefonen tilhører avdøde Biten Michelsens varierte samling.

Tekst: Harald Fevang, Foto: Gro Midttun

TT Jawesta (1958)

Bygget som turbintanker «Jawesta» ved Kieler Howaldtswerke A.G., Kiel og overlevert rederiet A/S Kosmos (Anders Jahres rederi), Sandefjord 15/02-1958. Navnet «Jawesta» var utledet av etternavnet til gudmøren, fru Westling, som var gift med en svensk landshøvding, og som var en av rederiets forbindelser. «Jawesta» var en tanker på 32.940 tdw som ble drevet frem av et dampturbinanlegg på 14.300 AHK. Allerede i september samme år var den utsatt for et ganske stort havari. Med full fart gikk den på grunn i inngangen til Rødehavet i ballast, på vei mot lastehavn i Persiske Gulf. Stedet ble i lang tid etter navngitt som «Jawesta Rocks». Ferdig reparert fra verksted 06/12-1958, og fortsetter sin kontrakt med Petrofina SA. I september 1962 blir kontrakten med Petrofina overflyttet til rederiets «Jaragua». «Jawesta» blir satt i løsfart. På nyåret 1963 blir hun ved Kieler Howaldtswerke forlenget fra 202 m. til 227,5 m. og tonnasje var nå økt til 45.520 tdw. Hun var tilbake i fart igjen i mai samme år. I 1966 blir hun opplagt i Skaramanga, havnebyen til Aten, fra juli måned og frem til oktober. I 1968 solgt til Conesta Marine Corp, Monrovia i juni. Nytt navn blir «Conesta». Salgssummen var kr 18.125.250. I 1970 får hun nytt navn, «Nepco Courageous». I 1977 var tiden inne, og hun ble solgt til huggere på Taiwan.

Tekst: Ragnar Iversen

Bilde: Privat

SANDEFJORD
LOKALHISTORISKE SENTER
på Pukkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen mrk. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når og helst med en liten beskrivelse. Husk navn og adr. på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til: lokalhistorie@sb.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters Info-gruppe:

Sideansvarlig Harald Fevang, bildeansvarlig Bjørn Marum Olsen. Medarbeidere; Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg, Roger Davidsen. Kontaktperson: Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154 - sv-er-lu@online.no